

ESTUDI I SEGUIMENT DE L'ISARD

Òscar Martínez Hernández (autor del llibre “L'ISARD. El vigilant dels cims”)

L'isard és el mamífer més representatiu de l'alta muntanya pirinenca. Resulta sorprenent poder observar-los corrent a les zones escarpades o movent-se àgilment a les tarteres impossibles. El nostre paisatge no seria el mateix sense ell. Un dels moments més màgics que podem viure quan fem excursions per zones alpines és poder trobar un ramat d'isards pasturant o que ens aguaita des de dalt d'un roc.

Existeixen dues espècies d'isard:

- 1- *Rupicapra rupicapra*
- 2- *Rupicapra pyrenaica*

De la primera hi ha set subespècies i de la segona en tenim tres.

L'estudi i seguiment està centrat en l'espècie pirinenca (*Rupicapra pyrenaica pyrenaica*).

L'isard és un bòvid perfectament adaptat a les condicions extremes de l'alta muntanya. Té un pelatge compost per tres capes: la borra (en contacte amb la pell), els cobertors llargs (més a l'exterior) i els cobertors mitjans (entre la borra i els cobertors llargs).

També posseeix un cor potent i abundantment oxigenat. Així com unes peülles amb bona adherència en tot tipus de terreny i una membrana interdigital que facilita la progressió sobre la neu.

Els sentits de la vista, l'oïda i l'olfacte els té molt desenvolupats, permetent-li la detecció dels perills amb antelació.

És una espècie poc coneguda, sobretot a casa nostra, on no s'han dut a terme gaires estudis. Hi ha una llarga llista de coses a investigar. Per enumerar algunes serien: L'utilització de l'espai al llarg de les estacions, el ritme d'activitat, l'alimentació, les relacions intra i interespecífiques (principalment amb altres ungulats), l'evolució del cabrit, la dispersió, etc.

Aquest estudi compta amb el suport i la col·laboració del Departament d'Agricultura de la Generalitat i de les Reserves Nacionals de Caça.

Per dur a terme l'estudi es farà principalment amb el següent:

-Sortides de camp

Realitzades a diversos punts del Pirineu, tenint en compte la diversitat d'ambients on es pot trobar l'isard i la pressió antròpica a la que està sotmès en certes àrees.

Es planificaran tenint en compte les condicions del terreny, la meteorologia, l'època de l'any, les espècies presents a la zona i la densitat d'isards.

S'intentarà observar directament el bòvid i s'intentarà determinar el sexe, la classe d'edat i l'estat. Així com fixar-se en el comportament, les interaccions i la localització.

Si no és possible establir contacte visual amb els isards es parerà atenció en els indicis (petjades, excrements, jaços...).

Una vegada acabada la sortida s'anotará tot el que s'ha observat i el que ha cridat més l'atenció. També es crearà cartografia amb les localitzacions dels ungulats detectats.

-Marcatge d'isards

Es farà amb collars GPS. Aquests collars envien la localització de l'animal a cada hora.

Com les sortides de camp, es marcaran a diversos punts del Pirineu i tenint en compte lo comentat anteriorment.

Per col·locar els collars es indispensable la captura de l'animal. Existeixen diversos mètodes de captura, però en el cas de l'isard els més utilitzats són:

*Xarxa vertical: utilitzades fent batuda empentant als animals cap a les xarxes, on queden enganxats.

*Xarxa de caiguda: accionades manualment quan l'isard o grup d'isards que volem capturar està sota la xarxa.

*Tancats: accionats manualment com en el cas anterior. Sol utilitzar-se sal com atraient. Poden ser de diversos materials: fusta, xarxes...

*Caixes trampa: existeixen de diversos materials, les més aptes per l'isard haurien de ser que es veiés l'exterior (amb xarxa o malla).

*Llaç de pota: quan passa l'animal activa el mecanisme i es tanca el llaç enxampant-li la pota.

*Teleanestèsia: consisteix en disparar a curta distància un dard anestèsic.

-Fototrampeig

Es basa en la col·locació de càmeres que s'activen amb la detecció del moviment i de la calor. En el cas del seguiment de l'isard, són col·locades en zones de difícil accés i on durant l'hivern seria complicat passar a peu. D'aquesta manera es té constància del moviment del bòvid al llarg de l'any.

Per últim, si es vol conèixer més a l'isard es recomana el llibre "L'isard. El vigilant dels cims". Aquest llibre ens porta a descobrir la seva vida i les seves costums. Així com la seva biologia i ecologia.

Per fer-ho s'acompanya d'una gran quantitat d'imatges que han sigut fruit de moltes hores de treball de camp i observació.

Pel que fa a les xarxes socials, qui estigui interessat en el bòvid a Instagram trobarà "oscar_isard" on de tant en tant es va publicant alguna informació sobre el projecte així com imatges d'isards.